

דברי תורה

מאת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

יצא לאור ע"י מכון מעדני מלך וויען - גליון תרנ"ז

בסעודה שלישית פרשת פנחס תשע"א לפ"ק

בקעמפ מתיבתא נחלת יעקב וויען - לאק שעלדריק

בעולם עובר, מי פתי יקבל על עצמו עונשין ויסורין לנצה עבור תענוג לפי שעה, אלא רוח היצר מבלבל אותו שלא להתבונן, והוא אובד שכלו באותו רגע, כאדם שומה שאין לו דעת, וחסר לו ההתבוננות, וגם כאשר מתבונן הוא רק מקופיא ולא עושה עליו רושם, וזהו שאמרו אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנס בו רוח שמות. (ועיין בזה בישמח משה פ' נצבים).

ומזהו העצה נגד היצר הרע, על זה הודיעו לנו חז"ל (קידושין ל:): הקב"ה אומר להם לישראל בני בראתי יצר הרע ובראתי לו תורה תבלין, ואם אתם עוסקים בתורה אין אתם נמסרים בידו, שנאמר (בראשית ד-י) הלא אם תטיב [לקח טוב] שאת [תתנשא על יצרך], ואם אין אתם עוסקין בתורה אתם נמסרים בידו שנאמר לפתח חמאת רובין, ולא עוד אלא שכל משאו ומתנו [של יצר הרע באדם להחמיאן] כך שנאמר ואלו תשוקתו, ואם אתה רוצה אתה מושל בו [עוסק בתורה ואתה מושל בו]. ואמרו שם, תנא דבי רבי ישמעאל אם פגע כך מנוול זה [יצר הרע מתגרה כך] משכהו לבית המדרש, אם אבן הוא נימוח ואם ברזל הוא מתפוצץ [שהתורה כאש נמשלה המפעפע את הברזל] שנאמר (ירמיה כג-כט) הלא כה דברי כאש נאם ה' וכפטיש יפוצץ סלע, אם אבן הוא נימוח שנאמר (ישעיה נה-א) הוי כל צמא לכו למים ואומר (איוב יד-יט) אבנים שחקן מים ע"כ.

הרי לנו דקדושת התורה כאשר מעמיק בזה בכל עת ורגע, אין בכח היצר לשלוט עליו, וכל פיתוי היצר הם רק כאשר אין הוגה בשעה זו בתורה, וכמו שכתב הרמב"ם (ה' איסורי ביאה כב-כא) יפנה עצמו ומחשבתו לדברי תורה, וירחיב דעתו בחכמה, שאין מחשבת עריות מתגברת אלא בלב פנוי מן החכמה, ובחכמה הוא אומר (משלי ה-יט) אילת אהבים ויעלת חן דרדה ירווך בכל עת באהבתה תשגה תמיד ע"כ.

ואם כן התורה הקדושה מקיפה את האדם שלא יוכל ליכנס בו רוח השמות של היצר הרע המפתה לחטוא. ועל כן אמר

וישב ישראל בשמים ויחל העם לזנות וגו', ויאמר ה' אל משה וגו', והוקע אותם לה' נגד השמש וגו', והנה איש מבני ישראל בא, ויקרב אל אחיו את המדינית וגו', והמה בוכים פתח אהל מועד, וירא פנחס וגו' ויקח רומח בידו וגו', וידבר ה' אל משה לאמור פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי וגו' (כה-א). בגמרא (סנהדרין קו): רבי אליעזר אומר שמים שמה, ורבי יהושע אומר על שנתעסקו בדברי שמות ע"כ. ולכאורה עסקו בדברי איסור, ויותר יוצדק לקרותו על שם האיסור. — וגם להבין אריכות הלשון, 'והנה אחד מבני ישראל בא' ויקרב אל אחיו (כה-ו), והוי ליה למומר ויקרב איש מבני ישראל וגו'. גם מה שאמר ה' למשה, והוקע אותם 'נגד השמש', יש להבין הכוונה בזה.

ונראה דהכתוב אומר (דברים ד-ו) ושמרתם ועשיתם כי הוא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים אשר ישמעון את כל החוקים האלה, ואמרו רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה. ויש להבין כי הן אמת שהתורה הקדושה היא חכמה עמוקה, ארוכה מארץ מדה ועמוקה מני ים, אשר כל חכמי לב עמלים להשיג עומק חכמתה ואין משיגה, אבל הכתוב מסיים בחכמתה של עם ישראל, 'רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה', והחכמה ההיא תלויה בושמרתם ועשיתם, וברש"י ושמרתם זו משנה, ועשיתם כמשמעו, ובמה הוי התורה חכמתה של עם ישראל.

ויש לומר דאיתא בגמרא (סוטה ג.) אמר ריש לקיש אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנס בו רוח שמות שנאמר (במדבר ה-יב) איש איש כי תשמה אשתו, תשמה כתיב ע"כ. וענינו הוא, כי המתבונן לרגע איך ימרה את פי המלך כאשר הוא עומד אצלו, אשר לית אתר פנוי מיניה, והלא גם נגד בשר ודם היה מתבייש לחטוא, ומכל שכן לפני מלך מלכי המלכים, בודאי שהיה מונע עצמו מלחטוא. ולא עוד אלא שמאמין בשכר ועונש, שעתידי ליתן דין וחשבון על הכל, אשר אין דבר נעלם מנגד עיני ה', והוא מבין אל כל מעשיהם, ועבור רגע תענוג קלה הוא מחליף עולם עומד

הכתוב, ושמרתם ועשיתם, ושמרתם זו משנה, כי הוא חכמתכם ובינתכם, החכמה שלכם שלא תכנס בכם רוח שמות הוא רק על ידי תבלין התורה, עד שגם האומות יעידו ויאמרו רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה, שאין יצר הרע מעבירים על דעת קונם, והם עם חכם ונבון בלי רוח שמות, ואיזהו חכם הרואה את הנולד, והם מסתכלים על העתיד, מה תהיה התוצאה אחר שתעבור תענוג החטא, הלא מר גורלו. והם גם עם נבון, מבין דבר מתוך דבר, לעשות גם גדרים וסייגים, שמבינים כי סמיה קלה מדרכי התורה יביאנו לבאר שחת, כי כך הוא דרכו של יצר הרע, היום אומר לו עשה כך וכו' עד שאומר לו לך ועבוד עבודה זרה (שבת קה).

והתורה הקדושה מספרת לנו פרשה זו, כדי שנלמוד ממנו עד כמה גדול כח היצר, שיוכל להוריד את אדם העומד ברום המעלה, עד לדיוטא התחתונה. כי אמרו חז"ל (סנהדרין פב): חמשה שמות יש לו, זמרי בן סלוא וכו', ומה שמו, שלומיאל בן צורישי שמו ע"ש. והיינו שהוא היה הנשיא הראשון של שבט שמעון במדבר בצאתם ממצרים, והוא היה הנשיא שהקריב בחנוכת המזבח, והנשיאים הללו היו בעלי רוח הקודש, וכל אחד עלה במחשבה להביא חנוכתו למזבח, וכולם כווננו לשיעור אחד, וכל אחד חשב טעם בפני עצמו (עיין רמב"ן במדבר ז-ב). וכעת כבר היה אדם זקן, שעבר מאז כבר ל"ח שנה, ואף על פי כן נכשל בחטא כזה, אין זה אלא ללמד אותנו מאמרם (אבות ב-ד) אל תאמין בעצמך עד יום מותך, וכח היצר גדול מאד, ותמיד צריכין לתבלין התורה להנצל ממנו.

ובגמרא (שם) דרשו שקראוהו זמרי בן סלוא, על שם החטא ע"ש. ויש לומר עוד, דהנה בספר לחמי תודה (מבן ההפלא"ה) כתב לפרש, עת הזמיר הגיע (שר השירים ב-ב), שקורין ימי הקיץ בשם זומער, כי בימים הללו מתרשלין מלימוד התורה, שהולכין לטייל יותר ונוסעים למקום נופש, ומזניחין מצות לימוד התורה. ובהיות שיש רמ"ח מצות עשין בתורה, ובימי הקיץ מחסרין מצות לימוד התורה, הרי נשאר רק רמ"ז עשין, ועל כן קורין אותו בלשון זמיר, להורות על חיסור לימוד התורה שנכשלים בימים הללו, ויש לו מנין המצות רק כמנין זמ"ר ע"כ.

ומענתה אם אנו רואין שנשיא שבט מישראל נכשל בחטא, ופגע בו מנוול זה, ולא היה בידו להתגבר עליו, הרי זה לסימן כי התרשל ולא משכו לבית המדרש, שהזניח תבלין התורה, ועל כן לא היה יכול לו. ועבור זה קראוהו 'זמרי' בן סלוא, שלא היה לו רק רמ"ז עשין, וחסר לו מצות לימוד התורה לפי ערכו, וכאשר אין

תורה, אז כח היצר גדול, ורק על ידי התורה יכולים לנצחו, אם אבן הוא נימוח, ואם ברזל הוא מתפוצץ. וזהו שרמו הכתוב, והנה איש ישראל 'בא' נומריקין א'בן ב'רול, שיצרו היה קשה עליו, ולא היה יכול להתגבר עליו כי חסר לו תבלין התורה. אמנם פנחס בא ויקח 'רמח' בידו, שהיה בידו כל הרמ"ח עשין, ובכח התורה יכולין ליכנס גם למקום תועבה ולא להכשל, ואדרכה לקנא שם קנאת ה' בלתי לה' לבדו.

והנה הנגינה על 'איש מבני ישראל בא', הוא קדמא ואולא רביע. ויש לומר בזה בהקדם לבאר מה ששייכה בלעם את בני ישראל, ואמר מי מנה עפר יעקב ומספר את רובע ישראל (כג-), וחזין מביאור פירושו יש להבין עוד שמתחיל ביעקב ומסיים עם ישראל. ונראה דאיתא בגמרא (ברכות ה.) אמר רבי שמעון בן לקיש לעולם ירגיז אדם יצר טוב [שיעשה מלחמה] על יצר הרע שנאמר (תהלים ד-ה) רגזו ואל תחטאו, אם נצחו מוטב ואם לאו יעסוק בתורה שנאמר אמרו בלבבכם, אם נצחו מוטב ואם לאו יקרא קריאת שמע שנאמר על משכבכם, אם נצחו מוטב ואם לאו יזכור לו יום המיתה שנאמר ודומו סלה [יום הדומיה הוא יום המות, שהוא דומיה עולמית] ע"כ.

ואם כן יש לנו ד' עצות להלחם נגד היצר הרע, והצדיקים שהחלישו את יצרם, בקל להם לנצחו על ידי שירגיזו היצר טוב על היצר הרע, לא כן פשוטי העם הם צריכין להשתמש בכל העצות יחד, עד יזכיר לו יום המיתה, לאן אתה הולך למקום עפר רמה ותולעה. ולכן שייכה את ישראל באמרו מי מנה עפר יעקב, מי יוכל למנות מעלתן של ישראל, גם הפשוטי עם שאין בכחם להתגבר על יצרם עד שמעלים על דעתם זכרון יום המיתה, אשר סופו עפר רמה ותולעה, והם עפר יעקב, ומכל שכן מי יוכל להשיג מעלתן של הבני עליה, שאין צריכין לכל העצות אלו, אלא סגי להם רובע מהעצות הללו, להרגיז היצר טוב על היצר הרע, והם רובע ישראל! – והנה איש מבני ישראל בא ויקרב את המדינית, הנגינה בקדמא ואולא רביע, שלא השתמש בהארבעה עצות הללו, ואולא ממנו הרביע, ולכן נכשל בחטאו. לא כן בני ישראל המה בוכים פתח אהל מועד, ובתרגום יונתן וקריין קריאת שמע, שיוכלו להתגבר על יצרם, אם לא נצחו יקרא קריאת שמע.

ואמר ה', והוקע אותם נגד השמש, כי אמרו חז"ל (סוכה נב): אמר רבי שמעון בן לקיש יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ומבקש להמיתו שנאמר (תהלים לו-לב) צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו, ואלמלא הקב"ה עוזרו לא היה יכול לו שנאמר ה' לא

האהל 'כחום היום', דוגמת חום השמש, שעל ידי מדת הענוה שבה שורה עליה אור ה', כן דוגמת זה היה אברהם אבינו].

וכמו כן היה אז בדור המדבר, שהאנשים החוטאים הללו היה להם התנשאות וגבהות, ואין אני והוא יכולים לדור יחד, וכיון שהתרחק ה' מהם, ממילא היה יצרם מתגבר עליהם ואין השי"ת בעוזרם, ולכן נכשלו וחטאו. וזהו שאמר ה', והוקע אותם נגד השמש, שסיבת החטא בא להם מפני שלא למדו ענוה מהשמש, והמה 'נגד השמש', ועל כן לא היה להם עזר אלקי וחטאו.

והנה פנחס קינא קנאת ה', וכמו שיחסו הכתוב פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי וגו' (כה-יא), וברש"י שהיו השבטים מבזים אותו, הראיתם בן פומי זה, שפיטם אבי אמו עגלים לעבודה זרה והרג נשיא שבט מישראל, לפיכך בא הכתוב ויחסו אחר אהרן (סנהדרין פב). ע"כ. והיא פליאה איך יבזו איש קדוש שקינא לה', ותעצר המגפה, והשיב את חמתי מעל בני ישראל, במה שפיטם אבי אמו עגלים לעבודה זרה, אדרבה זה מעלתו שנתעלה מבית כזה לקנא קנאת ה'. ועוד מה הוסיף הכתוב במה שיחסו אחר אהרן, אשר גם הם ידעו זאת, ואף על פי כן ריננו עליו וכיזוהו.

ונראה הכוונה דאיתא בגמרא (תענית ה). אם ראית דור שהשמים משתכין כנחושת [שנעצרין מלהוריד מל ומטר] וכו', ילך אצל חסיד שבדור וירבה עליו בתפלה וכו', ואם לחש ועלתה בידו והגים דעתו עליו, מביא אף לעולם שנאמר (איוב לו-לג) מקנה אף על עולה [מתקנאין ומתגרין באף ומעלין אותו ומביאין אותו עליהם] ע"כ. ולכן אחר שראו שעמד פנחס בתפלה ונענה, ויעמוד פנחס ויפלל ותעצר המגפה (תהלים ק-ל), אמרו עליו שבודאי הגים דעתו מרום מעלתו, שהוא בן פומי וזכה להתעלות עד למדרגה ההוא, ואם כן בזה עצמו יתעורר שוב אף בעולם, כהלוחש ועלתה בידו והגים דעתו מביא אף לעולם. בא הכתוב ומיחסו אחר אהרן, שיש לו מדרתו של אהרן, שמדת שפלותו אין בדומה לו, וגדול מה שנאמר במשה ואהרן יותר ממה שנאמר באברהם, דאילו באברהם כתיב ואנכי עפר ואפר, ואילו במשה ואהרן כתיב (שמות מז-ז) ונחנו מה (חולין פט), ומי שהוא במדה זו שלא מחשיב עצמו לכולם ממש, אין בו גבהות והתנשאות, והשיב את חמתי מעל בני ישראל, ולא הביא אף לעולם.

יעזבנו בידו ע"כ. ומכל מקום אנו רואים שבני אדם נכשלים בחטא ואין יכולים להתגבר על יצרם. וכפשוטו הסיבה הוא, כי רק מי שיוצא למלחמה ולוחם עם יצרו בכל כוחותיו, אך היצר הרע הוא גבור יותר, אז ככלות כחות האדם בא הקב"ה ועוזר לו. אבל מי שלא לוחם, ולא עושה פעולות כנגדו, אלא רוצה שה' ילחום מלחמתו, אז אין הקב"ה עוזר לו. ועל דרך שיסופר באיש אחד שהתאוונ לרבו, שאינו יכול לנצח את יצרו, והשיב לו שזה אינו, אין אתה יוצא אפילו למלחמה אתו, ואיך תוכל לנצח.

ולכאורה דור המדבר שקיבלו התורה מפי ה', והיו ברום המעלה, ובודאי שלחמו עם יצרם, ולמה לא זכו שה' לא יעזבנו בידו. ונראה דהענין הוא על פי מה שכתב באבן שלמה בפרשתנו (אות כב) דכל זה שהקב"ה עוזרו הוא רק כמו שהוא שפל ברך, ואשכחן את דכא, אבל במקום שיש גסות רוח השי"ת מסתלק, כי תועבת ה' כל גבה לב, ואין אני והוא יכולין לדור במדור אחד, וממילא אין לו עזר אלקי, ויצרו מתגבר עליו.

וכתב עוד, וזהו הענין מה שאמרו חז"ל (חולין ס:) רבי שמעון בן פזי רמי, כתיב (בראשית א-ז) ויעש אלקים את שני המאורות הגדולים [דמשמע שניהם גדולים], וכתיב את המאור הגדול ואת המאור הקטן, אמרה ירח לפני הקב"ה רבונו של עולם אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד, אמר לה לכי ומעמי את עצמך וכו' ע"ש. והכוונה כי הלבנה היה לה גאות ורצתה להיות עליונה במעלה, וממילא התרחק ממנה השי"ת. והנה כל אור שמש הוא כח אלקי המאיר בה, כי ה' אש אוכלה הוא, וכן היה מקודם גם אור הלבנה, אבל כיון שהתגאה הירח נתרחק אור אלקי ממנה ונעשה הלבנה גוף עכור שאינו מאיר, רק היא מקבלת אור מן החמה. וזהו שאמר לה ה', כיון שאמרת אי אפשר לשתי מלכים וכו', אם כן יש כך גבהות והתנשאות, ואני מוכרח להתרחק ממך, ממילא לכו ומעמי את עצמך, ועל כרחך אתה נשאר בלא אור ודפח"ח.

ואם כן הלבנה מורה על התנשאות, ואין אור ה' מאיר עליה, והשמש מורה על ענוה שלא התרעמה על שתי מלכים שמשתמשין בכתר אחד, ולכן נשארה המאור הגדול, כי אור ה' מאיר עליה. [ונראה דזהו שאמר הכתוב על אברהם, וירא אליו ה' באלוני ממרא, והוא יושב פתח האהל כחום היום (בראשית יח-א), כי אברהם אבינו היה מופלג במדת ענוה, ואנכי עפר ואפר (שם יח-כז), לכן וירא אליו ה', כי אשכחן את דכא, ואברהם היה יושב פתח

* * *

והנני בזה לעורר נקודה של התבוננות, בהמאורע הנוראה שאירע בשבוע העל"ט, אשר ילד נחמד חזר מהחדר בסוף יום, ולא הגיע הביתה, ונרצח באופן נורא על ידי איש מזרע ישראל, איך יכולים להתדרדר כל כך, הלא אמרו (יבמות ע"ג) שלשה סימנים יש באומה זו, רחמנין וביישנין וגומלי חסדים וכו', אין בו שלשה סימני הללו אין ראוי להדבק בו ע"ש, ורק זרע עירוב רב מסוגלים לזה. וכודאי שהוא קרבן כפרה על עונות הדור. אך כל מה שעובר עלינו הוא סימן מן השמים ומדבר אלינו לעורר אותנו על איזה ענין, ואין לנו בעוה"ר נביאים או בעלי רוח הקודש שיגלו לנו מה בדיוק רוצים, ויש לכל אחד לפשפש במעשיו ולתקן מה שיוכל.

אך באותו זמן אירע עוד עובדא בבחור אחד שנעלם מהישיבה על יום אחד, אך זה נבלע במאורע היותר גדול. ויש ללמוד לקח לענין שנוגע לבחורים היושבים בבית המדרש, להתבונן כי מעשה רצח כזה ועוד הרבה יותר, יש בהכלל ישראל יום יום, אשר גדול המחסיאוי יותר מההורגו. הן יצא תינוק מבית הספר ולא חזר עוד, כי נחטף באם הדרך על ידי איש בליעל, שהראה את עצמו לפניו כידד שרוצה במזבתו, ולבסוף רצחו נפש, כן בעוה"ר הגענו בתקופה האחרונה שיש בחורים היוצאים מבית המדרש ואינם חוזרים שמה, אלא מסתובבים בעולם התווה של תאוות עולם הזה, ויוצאים לתרבות רעה, ה' ישמרנו, לא אונסים אותם בקאר, אלא חבר רע מפתה אותו בלשון משונן, כאילו מבקש את מזבתו, והוא הורג את עצמו.

היל"ד הזה שנרצח, ניטל ממנו חיותו רק מעולם הזה, אבל מאיר לחיי העולם הבא, הוא מת בלא מעם חטא, אבל הגיע למקום מנוחתו במקום גבוה בגן עדן, אשר יפה שעה אחת קורת רוח בעולם הבא מכל חיי העולם הזה. אבל העוזב את הבית המדרש ולא בא שוב חזרה, הוא מאבד גם חיי העולם הבא, והמחסיאוי עושה לו רעה הרבה יותר מההורגו. והיוצא לתרבות רעה מסתובב בעולם התווה בלי שום סיפוק לנפשו, הוא שותה מים מלוחים ולא נעשה שבע לעולם, וברכות הימים הוא נעשה מדוכא בעצבון, וכסופו כורת חיוו גם מהעולם הבא, ואין לו חלק ונחלה בשתי העולמות. והראיה על זה הוא, מה שרואים אלפי בעלי תשובות מאחב", שכבר עברו ומעמו מעם עולם הזה, ועזבו מעצמם כל דרכי חייהם הקודמים, שלא מצאו שום סיפוק בחייהם, עד שחזרו להתנהג בדרכי התורה והיראה, והם מרגישים עצמם מאושרים.

אם אבירת נפש אחת מישראל מחיי עולם הזה, הרעיש את כל אחד בפנימיות נפשו, כמה יש לנו להתאונן מה שנתהוה בזמן האחרון, אשר בחורים למאות יוצאים לתרבות רעה, אשר הוא קשה יותר ממיתתם, וכמה צריך שיכאיב לבכנו עליהם ועל איבוד ימי חייהם. ויש ליקח לקח מוסר לעצמונו, להבין ולהשכיל כמה מאושרים המה בחורים היושבים ועוסקים בתורה כל היום והלילה, ולהזהר מאוד מאוד מחבר רע, ואם יפתוך חטאים אל תאכה לו, וגם להם יש קאר שלוקח את הבחור מכותלי בית המדרש לבלות הזמן, ובסופו רוצח נפשו, וממיתו לאט לאט, עד שיורד בעומקא דתהום רבה, וירידה זו מתחלת משעה שפוסע פסיעה חוץ לבית המדרש, אלא שלא מרגישים אותו תיכף.

ובודאי שמעשה זו צריך לעורר את הרבנים והראשי ישיבות ומגידי שיעורים, למכס עצה ולהתבונן מה גרם הירידה הזו, מה נשתנה בחינוך הבחורים בשנים האחרונות שהביאה ירידה זו, בודאי יש סיבה לזה, ואשמים אנחנו שעובר שנה אחר שנה ואין עושים מאומה. ואולי אין המחנכים, ולפעמים גם האבות, עושים די לקרב צעירי צאן קדשים, לקרבם אישית, ולהכניס בלבם אהבת ה' ואהבת תורה, ואין יודעים איך לשקול בפלם השמאל דוחה והימין מקרבת, וכל הדגוש הוא רק על עומק הלימוד ולא יותר, ומי שאינו בר הכי אין מתגלגלים אתו, מען ווארפט זיך ארום מיט די בחורים. הלא הכתוב מעיד חנוך לנער על פי דרכו גם כי יזקין לא יסיר ממנו, ואם רואין שכאשר יזקין הוא סר מחינוכו, זהו לסימן כי חסר דבר מה בהחנוך לנער. והחוב מוטל למכס עצה לראות מה יכולים לעשות לקרב עדרי צאן קודש להכניסם לעבודת ה', ותחת לקרב רחוקים יש לעשות פעלים גם בקירוב קרובים ולא להרחיקם.

בחורי חמד שזוכים לישב בבית המדרש, יש להעריך הזכות והאושר שיש להם לישב בין עמודי הגירסא, ולהזהר ביותר מחברים ומחבלים המסיתים שעומדים הכן לחוטפו ולאבדו מנחלת שתי עולמות. והעיקר להרבות בתפלה להגן פני יוצרו שלא יביאנו לידי נסיון, ותצילנו מחבר רע ופגע רע, והאר עינינו בתורתך ודבק לבנו במצותיך, עדי נזכה לקבל פני משיח צדקנו במהרה רידן ברוב רחמי וחסדיו.

<p>נתנדב ע"י ידידנו מוה"ר ר' אברהם מאיר זיידענפעלד הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בנו למול טוב</p>	<p>נתנדב ע"י ידידנו מוה"ר ר' וואלף שפיערער הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהכנס בנו הב' אליעזר שלום נ"י לעול התורה והמצות</p>	<p>נתנדב ע"י ידידנו הרה"ג ר' בנימין פאפלאנאש שליט"א מג"ש בשיבתנו הק' לרגל השמחה השרויה במעונו בהכנס בנו הב' חנני' דוב נ"י לעול התורה והמצות</p>
<p>נתנדב ע"י ידידנו מוה"ר ר' משה נפתלי טענענבוים הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בנו למול טוב</p>	<p>נתנדב ע"י ידידנו מוה"ר ר' יונה ווייס הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בנו למול טוב</p>	<p>נתנדב ע"י ידידנו מוה"ר ר' משה יואל גערטנער הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בתו למול טוב</p>